

Κυριακή των Βαΐων – η πιο όμορφη ανοιξιιάτικη γιορτή

Автор(и): Растителна защита
Дата: 28.04.2024 Брой: 4/2024

Σήμερα γιορτάζουμε την Κυριακή των Βαΐων (Τσβέντισα), την πιο όμορφη ανοιξιιάτικη γιορτή και τα ονομαστικά όλων εκείνων που φέρουν ονόματα λουλουδιών, δέντρων και βοτάνων. Η ημέρα είναι επίσης γνωστή ως Κυριακή των Ιτεών και Κυριακή των Λουλουδιών, Βαγιά (Βάια), Κουκλίντεν ή (στις Δυτικές εκκλησίες) Κυριακή των Βαΐων.

Η γιορτή πέφτει πάντα την Κυριακή μετά το Σάββατο του Λαζάρου, μία εβδομάδα πριν το Πάσχα. Αφιερώνεται στη σεβαστή υποδοχή του Ιησού Χριστού στην Ιερουσαλήμ με κλαδιά ελιάς και δάφνης. Γιορτάζεται τόσο από Ορθόδοξους Χριστιανούς όσο και από Καθολικούς και Προτεστάντες.

Σύμφωνα με το αρχαίο έθιμο, νωρίς το πρωί οι Χριστιανοί, ντυμένοι με εορταστικά ρούχα, πηγαίνουν στην εκκλησία για μια σεβαστή λειτουργία και τον αγιασμό του νερού. Μετά την εκκλησιαστική τελετή, οι πιστοί παίρνουν τους αγιασμένους κλάδους ιτιάς στα σπίτια τους για υγεία και προστασία από ασθένεια και το κακό. Πιστεύεται ότι η ευλογημένη ιτιά έχει προστατευτική και αναγεννητική δύναμη, γι' αυτό και τη διατηρούν για ένα ολόκληρο χρόνο μπροστά από την οικιακή εικόνα.

Το πρωί στεφάνια από κλαδιά ιτιάς κρέμονται πάνω από τις πύλες κάθε σπιτιού, τα οποία προστατεύουν από το κακό και την στειρότητα. Τα κορίτσια που έκαναν Λαζαρούβανε την προηγούμενη μέρα συγκεντρώνονται στο ποτάμι, φέρνοντας το καθένα το δικό του στεφάνι και το τελετουργικό ψωμί (κούκλα) που ζύμωσαν εκ των προτέρων, και εκτελούν το έθιμο του «κουμιτσέν». Τα στεφάνια και κομμάτια από το ψωμί τοποθετούνται σε ένα μικρό ξύλο και αφήνονται να πλεύσουν με το ρεύμα. Το κορίτσι του οποίου το στεφάνι βγει πρώτο επιλέγεται ως «κουμίτσα», και αυτή οδηγεί το συρτό χορό των κοριτσιών στο σπίτι της.

Αυτή την ημέρα συνεχίζονται τα τελετουργικά και τα έθιμα του Λαζάρου. Με το κουμιτσέν των κοριτσιών του Λαζάρου, ο κύκλος των ανοιξιάτικων παιχνιδιών των κοριτσιών ολοκληρώνεται. Το βράδυ στην πλατεία του χωριού τα κορίτσια και οι άγαμοι χορεύουν για τελευταία φορά το συρτό του Λαζάρου, και για πρώτη φορά μετά τις νηστείες του Πάσχα ο κύκλος κλείνει. Η εβδομάδα που αρχίζει τη Δευτέρα μετά την Κυριακή των Βαΐων ονομάζεται Μεγάλη Εβδομάδα. Κατά τη διάρκειά της οι Χριστιανοί ξαναζούν το Πάθος του Χριστού.

Η γιορτή συνήθως συνεχίζεται με το στρώσιμο του οικογενειακού τραπεζιού. Σε κάποια μέρη ετοιμάζεται ένα τελετουργικό πιάτο που λέγεται ταβαλάκ – ψάρι με ρύζι. Μετά το εορταστικό γεύμα όλοι συγκεντρώνονται στην πλατεία του χωριού, όπου χορεύουν ζωντανούς ανοιχτούς συρτούς χορούς, γνωστούς ως μπουγιενέτς.

Σήμερα είναι ονομαστική γιορτή για όλους εκείνους που φέρουν ονόματα λουλουδιών – Ζντράβκο, Ζντράβκα, Ντετελίνα, Ντετελίν, Ρόζα, Ροζαλία, Λίδια, Λίλια, Τσβέτα, Τσβέταν, Τσβετελίν, Τσβετελίνα, Τρενταφίλ, Φλώρα, Φλωρίνα, Γιάβορ, Γιάσεν, Γιαγκόντα και άλλα.